

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 7 februari 2023
Nummer 3252
Onderwerp Raadsbrief update ontheemden Oekraïne 7 februari 2023

Portefeuillehouder Wethouder Bremer
Behandeld door K. Weemstra, N Merkens

1. Aanleiding

Met deze brief informeert het college de raad over de laatste stand van zaken van de opvang van Oekraïense ontheemden in onze gemeente.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

In deze brief wordt de raad geïnformeerd over de volgende onderwerpen:

- 2.1 Huidige aantallen Leidschendam-Voorburg
- 2.2 Langdurige tijdelijke huisvesting op Vlietweg 16-17
- 2.3 Sociale voorzieningen: zorg en ondersteuning, inkomen, onderwijs en taal
- 2.4 Vervolg

2.1 Huidige aantallen Leidschendam-Voorburg

In Leidschendam-Voorburg zijn nu 344 Oekraïense ontheemden ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP), daarvan zijn er 100 onder de 18 jaar. Dit aantal schommelt, mensen gaan soms terug naar Oekraïne of vertrekken naar een andere gemeente.

2.2 Langdurige tijdelijke huisvesting op Vlietweg 16-17

In 2022 is er een locatie gerealiseerd voor de langdurige tijdelijke huisvesting van Oekraïense ontheemden. In september 2022 zijn de eerste bewoners ingetrokken. In totaal wonen er nu 194 Oekraïense ontheemden op de Overgoo. In de maand februari komen de laatste 20 bewoners, dan wonen er in totaal 214 bewoners.

In het najaar van 2022 zijn alle Oekraïense ontheemden die in gastgezinnen binnen Leidschendam-Voorburg verblijven aangeschreven om zich aan te melden voor loting voor huisvesting op Vlietweg 16-17. Het is gelukt om alle Oekraïense ontheemden die zich hebben ingeschreven voor de loting een plekje op Vlietweg 16-17 te geven.

In december zijn de laatste bewoners verhuisd. De gemeente heeft in januari een bedankje gestuurd aan alle gastgezinnen in de gemeente. Er zijn nog steeds gastgezinnen waarbij Oekraïense ontheemden verblijven.

Voorafgaand aan de opening van de locatie, is er contact geweest met omwonenden. Gedurende de eerste maanden van huisvesting heeft het college geen meldingen of klachten gehad van overlast. Op 23 januari 2023 was een omwonendenoverleg om na te gaan of er nog vragen leven in de omgeving. Omwonenden met zorgen kunnen altijd bij het Leger des Heils op de locatie Vlietweg 16-17 terecht. Zij voeren het sociaal beheer uit.

Mede dankzij de inzet van vrijwilligers, partners en de betrokken bedrijven is de realisatie van de huisvesting en de inrichting van de woonruimtes voorspoedig verlopen.

2.3 Sociale voorzieningen: zorg en ondersteuning, inkomen, onderwijs en taal

De taak van de gemeente voor Oekraïense ontheemden raakt veel verschillende leefgebieden. Deze zijn veelal opgenomen in de landelijke Regeling opvang ontheemden Oekraïne. Deze regeling wordt naar verwachting in 2023 omgezet naar een tijdelijke Wet Oekraïne. De regels voor opvang van ontheemden uit Oekraïne in Nederland veranderen geregeld. Het college volgt deze ontwikkelingen op de voet zodat wijzigingen die de lokaal uitgevoerd moeten worden, tijdig doorgevoerd kunnen worden. Oekraïense ontheemden worden geïnformeerd via de website van de gemeente en/of via persoonlijke brieven wanneer het een individuele beschikking betreft (zoals bij leefgeld). De informatievoorziening wordt vertaald zodat Oekraïense ontheemden de regels zo goed mogelijk kunnen begrijpen en zich er aan kunnen houden.

Zorg en ondersteuning

Voor Oekraïense ontheemden is er landelijk een speciale Regeling Medische zorg Oekraïne (RMO). In januari organiseerde het college samen met haar partners een informatiebijeenkomst over zorg en ondersteuning voor alle Oekraïense ontheemden in Leidschendam-Voorburg. Tijdens deze bijeenkomst is informatie gegeven over de toegang tot zorg, de mogelijkheden voor Wmo en Jeugdhulp en de beschikbare hulp vanuit de GGD.

Omdat de huisartsen in de gemeente hebben aangegeven dat ze geen capaciteit hebben is voor huisartsenzorg aan Oekraïners in Leidschendam-Voorburg opdracht verleend aan de huisartsen praktijk Binckhorst in den Haag.

Inkomen

Oekraïense ontheemden die geen inkomen uit werk hebben, ontvangen leefgeld via de gemeente. Vanaf 1 februari 2023 verandert het leefgeld voor eten, kleding, andere persoonlijke uitgaven en de toelage bij een gastgezin (de wooncomponent). Het bedrag is veranderd omdat er landelijk nieuwe regels zijn. Dit gebeurt om het leefgeld eerlijker te maken in vergelijking met andere groepen in Nederland zoals

asielzoekers, statushouders en Nederlanders met een bijstandsuitkering. De regels voor Oekraïense ontheemden zijn nu meer gelijk gemaakt met regels voor andere groepen die financiële steun krijgen. Oekraïense ontheemden die leefgeld ontvangen zijn per brief geïnformeerd over de wijzigingen.

Onderwijs

In Leidschendam-Voorburg zijn nu 100 Oekraïense ontheemden onder de 18 jaar ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP). Hierna de onderverdeling:

0-4 jaar: 14 kinderen
4-12 jaar: 47 kinderen
12-18 jaar: 39 kinderen

Op locatie De Haar is op 7 juni 2022 gestart met het geven van onderwijs aan Oekraïense kinderen. Op 14 juni 2022 is deze locatie officieel geopend. Op dit moment gaat een groot deel van de kinderen (41) uit Leidschendam-Voorburg naar De Haar. Locatie De Haar heeft nu 3 actieve groepen, 1 combinatiegroep middenbouw (groep 3, 4, 5) en 1 combinatiegroep bovenbouw (groep 6, 7, 8) en 1 groep bestaande uit peuters. De kinderen krijgen 1/3 Nederlandse taal, 1/3 vakonderwijs (zoals rekenen en Oekraïense taal) en 1/3 sociaal emotionele ontwikkeling (waaronder sport- en spel). Er werken Nederlandse en Oekraïense leraren op de school. Locatie De Haar valt onder basisschool De Trampoline van Lucas Onderwijs.

Taal

De Nederlandse taal is een voorwaarde voor zelfstandigheid & zelfredzaamheid. Het rijk heeft nog geen richtlijn of budget gegeven voor taallessen aan Oekraïense ontheemden. Dit komt mogelijk wel later in 2023. Oekraïense ontheemden kunnen geen gebruik maken van inburgerings-taallessen en andere taallessen zijn veelal (te) duur. Het voorliggend aanbod zoals taalmaatjes is wel beschikbaar, maar vereist een basisniveau Nederlands. Om dit basisniveau te realiseren, hebben Foxtaal en EchtNederlands een incidentele opdracht gekregen voor het organiseren van taalondersteuning. Vanaf eind januari 2023 starten er verscheidene groepen voor taallessen.

2.4 Financiën

Voor de opvang van de ontheemden uit Oekraïne maakt de gemeente diverse kosten, onder andere voor de opvanglocatie, verstrekkingen en transitiekosten. Het Rijk compenseert de gemeenten voor deze kosten via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden. In deze regeling staat gedefinieerd welke kosten worden vergoed en wat de hoogte van deze vergoeding is. Voor de gemeente Leidschendam-Voorburg is de vergoeding vanuit het Rijk voor 2022 toereikend om de kosten te dekken. Voor 2023 is de verwachting dat de vergoeding ook voldoende is voor de dekking van de kosten.

2.5 Vervolg

Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne heeft het college zich in nauwe samenwerking met regiogemeenten en partners ingezet voor de opvang en ondersteuning van Oekraïense ontheemden. Hierover is de raad periodiek geïnformeerd via onderstaande raadsbrieven:

- 2763 Raadsbrief (nood)opvang en hulp aan Oekraïense vluchtelingen
- 2768 Raadsvoorstel Vaststellen bestemmingsreserve Oekraïne crisis
- 2788 Raadsbrief update vluchtelingen Oekraïne per 30 maart 2022
- 2793 Raadsbrief beantwoording schriftelijke vragen CDA inzake noodopvang Oekraïense vluchtelingen
- 2810 Raadsbrief Update vluchtelingen Oekraïne per 12 april 2022
- 2843 Raadsbrief update vluchtelingen per 6 mei 2022
- 2815 Raadsbrief beantwoording schriftelijke vragen CDA inzake opvang vluchtelingen uit Oekraïne
- 2889 Raadsbrief inzake opvang ontheemden Oekraïne per 14 juni 2022
- 2915 Raadsbrief beantwoording vragen CDA over opvang ontheemden Oekraïne
- 2899 Raadsbrief Wensen en bedenkingen Specifieke nadere regels subsidieverstrekking Maatschappelijke Ondersteuning Oekraïense ontheemden Leidschendam-Voorburg
- 2925 Raadsbrief Update ontheemden Oekraïne per 12 juli 2022
- 2965 Raadsbrief update ontheemden Oekraïne per 6 september 2022

Gezien het huidige verloop van de oorlog en op basis van rapportages van Clingendael is de verwachting dat veel Oekraïense ontheemden niet op korte termijn terugkeren en dat de instroom gestaag blijft voortduren. Vanwege dit lange termijn vooruitzicht vraagt dit een structurele inzet vanuit de gemeentelijke organisatie. De werkzaamheden worden opgenomen in de lijnorganisatie. Mochten er zich nieuwe opgaven aandienen dan wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd.

burgemeester en wethouders van
Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk
secretaris
burgemeester

J.G. Bijl